

Efterlønnen er på hastigt tilbagetog

Hovedparten af lønmodtagerne har tidligere været med i efterlønsordningen. For dem, hvor helbredet ikke længere slog til, har efterlønnen været en kærkommen ret til at trække sig tidligere tilbage. Men den kattelem, som efterlønnen har udgjort for nedslidte er ved at lukke sig.

I årets 3. kvartal var der godt 47.000 personer på efterløn mod 139.000 i starten af 2007. Dermed er antallet af efterlønsmodtagere for første gang kommet under 50.000 personer. Det tal venter Finansministeriet på lang sigt falder til 10-15.000 personer.

Udviklingen skyldes, at en stadig mindre del af lønmodtagerne har valgt at være med i efterlønsordningen, der gennem årene er blevet kraftigt forringet. Dertil kommer at mange forlod ordningen i 2012 i forbindelse med den midlertidige mulighed for skattefri udbetaling af indbetalte bidrag. Det frafald har fået et yderligere boost i 2018, hvor det igen blev muligt at forlade ordningen med en skattefordel i bagagen. Både pisk og gulerod står således bag efterlønnens deroute, hvor tilbagegangen er særligt fremherskende blandt de yngre aldersklasser.

Dem, der er nedslidte, må fremover i langt højere grad forlade sig på seniorførtidspensionen. Seniorførtidspensionen har dog i praksis kun vist sig anvendelig for et fåtal af lønmodtagerne. LO efterlyser derfor nye tilbagetrækningsmuligheder rettet mod de grupper, der i fare for nedslidning.

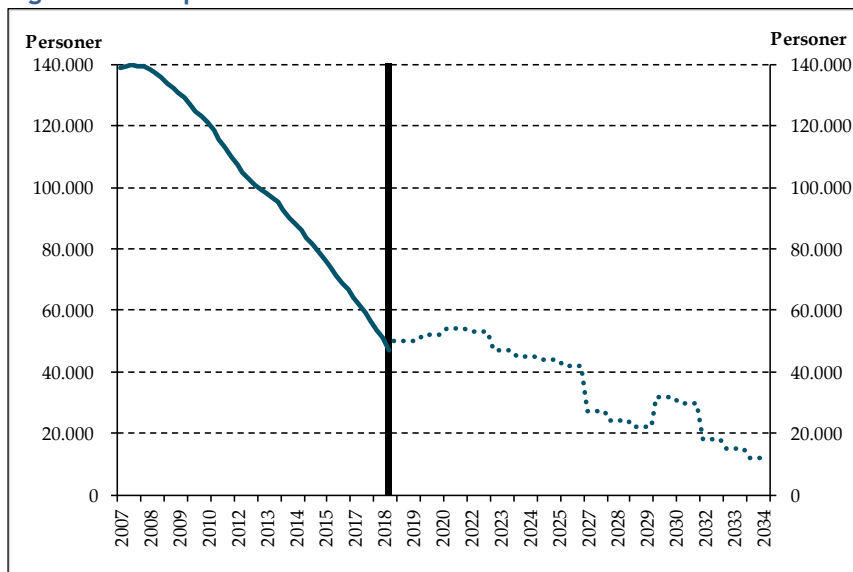
Efterlønnen er kraftigt på retur

To af tre efterlønsmodtagere er forsvundet på 10 år

I årets 3. kvartal var der 47.035 personer, som modtog efterløn. Det er et fald på 66 pct. set i forhold til de 139.000 personer, der modtog efterløn i starten af 2007.

Fremadrettet er der fortsat udsigt til fald. Finansministeriet forventer, at antallet af efterlønsmodtagere i løbet af de næste årtier reduceres til 10-15.000 på årsbasis, jf. figur 1.

Figur 1. Antal personer med efterløn

Anm.: Sæsonkorrigerede kvartalstal til 3. kvartal 2018. Tallene fra 2019 bygger på årstal fra Finansministeriets lange fremskrivning. Den ujævne udvikling skyldes indfasning af den stigende efterlønsalder og det deraf følgende varierende antal årgange med efterløn.

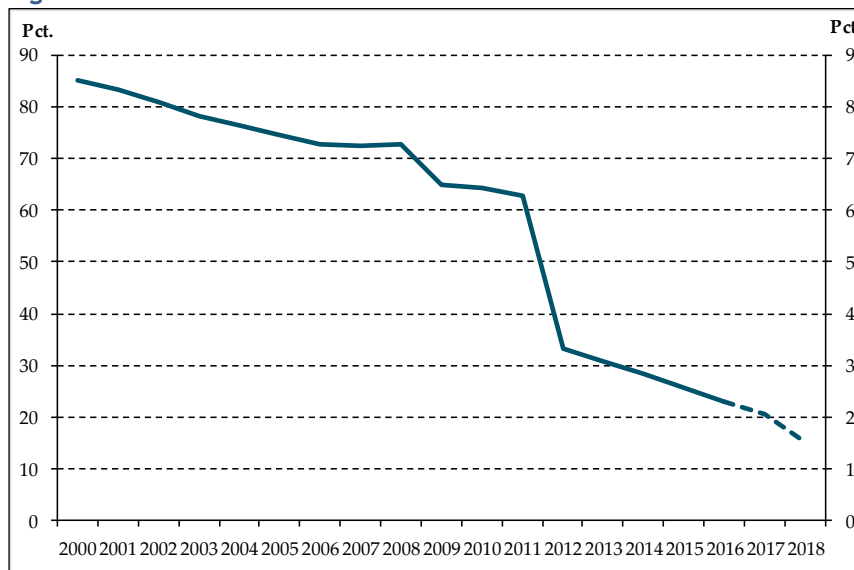
Kilde: Danmarks Statistik og Finansministeriet, august 2018.

Stadig færre betaler til efterlønnen

Siden starten af 00'erne har en stadig mindre andel af a-kassemedlemmerne indbetalt til efterlønsordningen. Frem mod 2012 faldt andelen af efterlønsbidragsbetalere blandt 30-59-årige dagpengeforsikrede fra ca. 85 pct. i 2000 til knapt 63 pct. i 2011. Tilbageføringsreformen fra 2011 fremrykkede stigningen i efterlønsalderen og afkortede efterlønsperioden til tre år. Samtidig blev det i 2012 muligt ekstraordinært at få udbetalt det tidligere indbetalte efterlønsbidrag skattefrit. Resultatet var en halvering af andelen af efterlønsbidragsbetalere, som blev reduceret til ca. en tredjedel af a-kassemedlemmerne i 2012, jf. figur 2.

I 2018 har yderligere 57.500 personer forladt ordningen i forbindelse med det nye skattefrie udbetalingsvindue. Det svarer til 10 ½ pct. af gruppen, der kunne få udbetalt deres bidrag og ca. 2 ½ pct. af de forsikringsaktive. Alt i alt skønnes andelen af efterlønsbidragsbetalere reduceret til godt 15 pct. i 2018, jf. figur 2.

Figur 2. Andel efterlønsbetalere

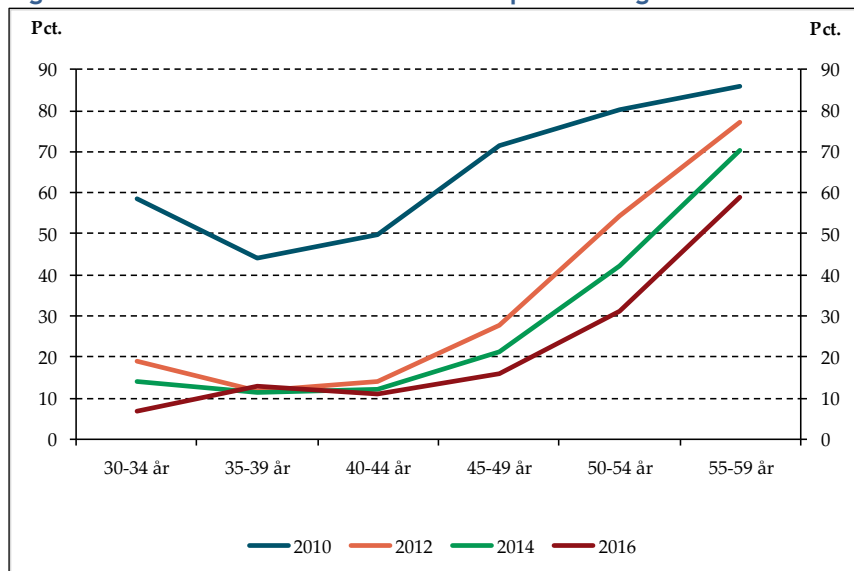
Anm.: 30-59-årige efterlønsbetalere som procent af antal a-kassemedlemmer. Skønnet for 2017 bygger på en ekstrapolation af andelen fra de fire foregående år. I 2018 er der desuden taget højde for de ekstraordinære skattefrie udbetalinger.

Kilde: Star.dk, Danske A-kasser, Danmarks Statistik og egne beregninger.

Især de yngre har forladt ordningen

Det er især de yngre årgange, som har forladt efterlønsordningen. Andelen, der indbetalte til efterlønnen i 2016 var således omkring 10-15 pct. for a-kassemedlemmer under 50 år. Blandt de ældre årgange indbetalte knapt 60 pct. af de 55-59-årige dagpengeforsikrede til efterlønnen i 2016, hvilket skal ses i forhold til en andel på 86 pct. i 2010, jf. figur 3.

Figur 3. Andel efterlønsbetalere fordelt på alder og årstal

Anm.: 2016 er det seneste år med aldersfordelte opgørelser.

Kilde: Star.dk.

Blandt de 50-54-årige dagpengeforsikrede lå andelen af bidragsbetalere på godt 30 pct. i 2016. Dvs. om fem år i 2021 er der udsigt til, at under hver tredje af de 55-59-årige a-kassemedlemmer vil have mulighed for på et senere tidspunkt at kunne gå på efterløn.